

ПРАВНИ ФАКУЛТЕТ УНИВЕРЗИТЕТА У
КРАГУЈЕВЦУ

Институт за правне и друштвене науке

ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА
НА ЗАКОНСКО ИЗДРЖАВАЊЕ

ПРИРЕДИО:
Зоран Поњавић

Крагујевац
2002.

ОСТВАРИВАЊЕ И ЗАШТИТА ПРАВА НА ЗАКОНСКО ИЗДРЖАВАЊЕ

Зборник реферата са Научног скупа одржаног 26. 4. 2002. године, на Правном факултету у Крагујевцу у организацији Института за правне и друштвене науке Правног факултета у Крагујевцу и југословенског удружења за Грађанско процесно и Арбитражно право са седиштем у Нишу.

Издавач:

Правни факултет Универзитета
у Крагујевцу
Јована Цвијића 1
тел: 034370222

Рецензенти:

Проф. др Марина Јањић-Комар,
Проф. др Ненад Ђурђевић

За издавача:

Проф. др Божин Влашковић

Приредио:

Проф. др Зоран Поњавић

Штампа:

GIP Vona fides, Ниш, Боре Прице 10/1

Тираж: 250 примерака

ИСБН: 86-80765-32-5

Организацију Скупа подржало: Министарство за науку, технологије и
развој Републике Србије

САДРЖАЈ

ПРЕГОВОР	I
----------------	---

Одељак I

Материјалноправне теме

ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ ИЗМЕЂУ ПОРОДИЧНЕ И ДРУШТВЕНЕ СОЛИДАРНОСТИ (Проф. др Зоран Поњавић)	3
ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ ЗАХТЕВА ЗА ИЗДРЖАВАЊЕ (Проф. др Олга Цвејић-Јанчић)	13
ПРАВО НА НАКНАДУ АЛИМЕНТАЦИОНИХ ТРОШКОВА (Проф. др Радослав Кораћ)	29
ПРАВО НА ПОСТАВЉАЊЕ ПРАВОМ НА ИЗДРЖАВАЊЕ (Д-р Владимир Вучковић)	41
ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ ИЗМЕЂУ ВАНБРАЧНИХ ДРУГОВА (Проф. др Љиљана Ђуровић)	47
ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ ИЗМЕЂУ СРОДНИКА (Проф. др Наташа Стојановић)	57
ОДРЕЂИВАЊЕ И ПРОМЕНА ВИСИНЕ ИЗДРЖАВАЊА (Проф. др Слободан Панов)	67
ОДРЕЂИВАЊЕ НАЧИНА ИЗДРЖАВАЊА (Проф. др Радослав Рачић)	85

Одељак II

Процесноправне теме

ПРАВО НА ИЗДРЖАВАЊЕ У ПАРНИЧНОМ ПОСТУПКУ (Проф. др Гордана Станковић)	101
ПРОЦЕСНА НАЧЕЛА И АЛИМЕНТАЦИОНЕ ПАРНИЦЕ (Проф. др Љубица Мандић)	115
ПАРНИЦЕ ЗА ОДРЕЂИВАЊЕ И ПРОМЕНУ ВИСИНЕ ИЗДРЖАВАЊА (Проф. др Душана Палачковић)	123

Др Зоран Поњавић¹

ИЗМЕЂУ ПОРОДИЧНЕ И ДРУШТВЕНЕ СОЛИДАРНОСТИ

Обавеза узајамног помагања чланова једне друштвене групе може бити постављена унутар ужег или ширег круга лица, породице или државе. С тога породица и држава представљају два колектива за узајамно испомагање, односно, солидарност њених чланова. Однос између породичне и друштвене солидарности условљен је друштвеним, економским и моралним околностима сваког друштва.² Право, пак, са своје стране организује ове сфере солидарности, одређујући њихов однос и утицај.

Почетком двадесетпрвог века однос између ове две солидарности обележен је код нас дубоком породичном и друштвеном кризом. Ова прва углавном је последица друге и има врло различите појавне облике. Манифестује се првенствено великим бројем породица које се распадају, најчешће као последица развода брака, који је и даље њен најважнији основ. С друге стране, велики је број појединаца који не успевају да заснују породицу.

Друштвена криза је попримила драматичне размере што и није потребно посебно доказивати. Огроман је број незапослених, док већина запослених прима доходак који не обезбеђује минимум егзистенције. Фондови преко којих се финансирају потребе пензионера, незапослених, деце, су испражњени, тако да се њихове потребе задовољавају делом и из хуманитарне помоћи. Све је ово довело до битног редуковања могућности друштвене солидарности у односу на период од пре двадесетак година, када се између осталог говорило и о тзв. подруштљавању породице, тј. о преношењу породичних функција на друштвене институције. Шта више, и сам ЗБПО прожет је идејом подруштљавања породице³ што се и на први

¹ Редовни професор Правног факултета у Крагујевцу.

² C.Vigneau, Les rapports entre solidarité familiale et solidarité sociale en droit comparé. *Revue internationale de droit comparé*, 1/1999, стр. 51 и даље.

³ Видети: М. Младеновић, Основна концепција одређења Закона о браку и породичним односима СР Србије, Примена Закона о браку и породичним односима у социјалној заштити, Београд, 1981, стр. 3.

